

DNEVNA PRIPREMA ZA VJERONAČNI SAT

I. OPĆI PODATCI O VJERONAČNOM SATU

Škola: Osnovna škola Matije Petra Katančića, Valpovo

Razred: 4.

Vjeroučiteljica: s. Danijela Škoro

Nastavna cjelina: Na Isusovu putu – slijedimo njegovo djelo

Nastavna tema: Proslava Uskrsa uz kreativan rad

Nastavna jedinica: Proslava Uskrsa i uskrsni simboli

Ključni pojmovi: kršćansko slavlje Uskrsa - kršćanski uskrsni simboli

CILJ: Učenik će znati prepoznati kršćanski način proslave svetkovine Uskrsa i uskrsne simbole koji se temelje na biblijskim predajama.

ISHODI:

Obrazovni / kognitivni

Učenik će se prisjetiti proslave židovskoga blagdana Pashe

Učenik će povezati proslavu Pashe s proslavom Uskrsa.

Učenik će prepoznati značenje kršćanskih uskrsnih simbola.

Odgojni / afektivni

Učenik će prepoznati kršćanske načine proslave Uskrsa.

Djelatni / funkcionalni ili psihomotorički

Učenik će biti spreman proslaviti Uskrs na kršćanski način.

Metodički sustav: Heuristički

Oblici rada: frontalni, individualni

Aktivnosti učenika:

- Mole pjevajući pjesmu
- igraju asocijaciju
- scenski predstavljaju pashalnu večeru
- slušaju izlaganje
- usmeno odgovaraju na pitanja, sudjeluju u razgovoru
- crtaju uskrsne simbole na ploči
- promatraju crteže
- zapisuju u bilježnicu
- rješavaju radni listić

- crtaju i ukrašavaju bojama u bilježnici
- pišu kratku molitvu u bilježnicu

Nastavne metode:

- molitveno izražavanje
- igra
- scensko izražavanje
- usmeno izlaganje
- pismeno izražavanje
- objašnjavanje
- razgovor
- zapisivanje na ploču
- likovno izražavanje

Nastavna sredstva:

- Crteži uskrsnih simbola
- scenski prikaz pashalne večere u pisanom obliku
- Radni listić
- Listići obavijesti
- Menora (ako je moguće) ili bilo koji drugi svijećnjak i sedam svijeća
- Jedan kruh (lepinja)
- 5 čaša i 5 tanjura (plastičnih)

Nastavna pomagala:

- ploča i kreda
- masa za lijepljenje na ploču
- bilježnica, olovka i boje
- ljepilo
- žigice

Korelacija:

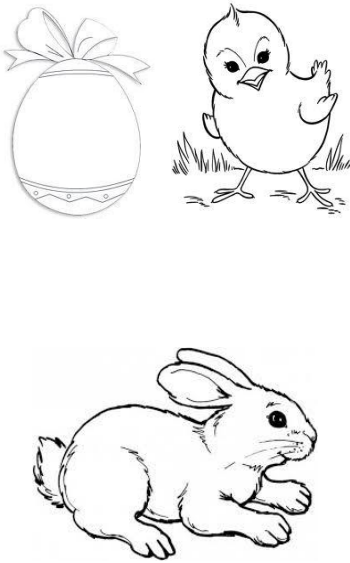
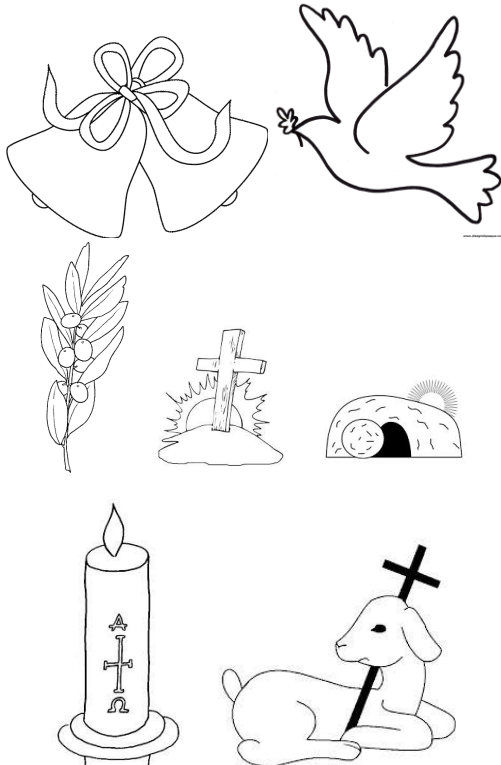
Unutarpredmetna.

- Gradivo trećega razreda. Nastavna cjelina: Bog je naš spasitelj.
- Gradivo prvog razreda. Nastavna cjelina: Isusovo uskrsnuće.

Međupredmetna.

- Hrvatski jezik: *Zašto prosvjeduju koke nesilice,*Šarena uskrsna jaja,*Najmilija pisanica,*Uskrs kakvog još nije bilo,*Uskrs u mojoj obitelji, pisanje sastavka,
*Marinko Marinović, Cvitnica

Plan ploče:

Proslava Uskrsa	
<p>Židovska Pasha:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Obitelj na okupu - Mole i pjevaju zajedno - Razgovarajući prisjećaju se biblijskih događaja - Zajedno blaguju	<p>Kršćanski Uskrs:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Obitelj na okupu - Molimo zajedno, a možemo i zapjevati - Odlazak na euharistiju - Zajedno blagovati
<p>Simboli koji ne potječu od kršćana</p> 	<p>Biblijsko - kršćanski simboli</p>

Pitanja za provjeru ishoda:

- S čime su Izraelci mazali nadvratnike svojih kuća?
- Postoji li veze između Pashe i Uskrsa? Pojasni!
- Na koji način Izraelci slave Pashu?
- Na koji način bismo mi mogli primijeniti židovski način slavlja Pashe na slavlje Uskrsa?
- Tko je Uskrsni zeko? Koga mi slavimo za Uskrs? Zeku? Je li on uopće postoji?
- Kako ukrašavamo svoje kuće za Uskrs? Zeko? Pilići? Pisanice? Koje je njihovo značenje i kakve veze imaju s Uskrsom?
- Poveži uskrsni simbol s njegovim značenjem!

- Oboji samo one simbole koji su povezani s biblijskim događajima i najbolje nam govore o tomu što se dogodilo na Uskrs!
- Izaberi najviše dva uskrsna simbola za koja bi želio/željela da se nađu u tvome domu na dan proslave Uskrsa. Oko tih simbola napiši imena članova svoje obitelji.
- Napiši kratku molitvu uskrsnulom Isusu za svoju obitelj.

Izvori za pripremanje nastavnika:

- Nastavni plan i program za osnovnu školu, ministarstvo znanosti, obrazovanaj i sporta, Zagreb 2006.
- Program katoličkog vjeronauka u osnovnoj školi, Hrvatska biskupska konferencija, Zagreb, 2003.
- Za stolom ljubavi i pomirenja, udžbenika za katolički vjeronauk za 3. razred osnovne škole, Kršćanska sadašnjost 2011.
- Jeruzalemska Biblija, Kršćanska sadašnjost, Zagreb 2003.
- Primjena Bloomove taksonomije u nastavi, Elvira Nimac, pdf dokument sa stranice www.azzo.hr
- www.parrocchiadironcaglia.it
- www.religiocando.it
- <http://nonabbiatemaipaura.blogspot.com>
- www.educolor.it
- www.pourfemme.it
- Audio snimka pjesama: Ne boj se; Jaganjče Božji, smiluj se (grupe Fides)
- Zlatna vrata, čitanka i hrvatski jezik za 4. razred osnovne škole, Školska knjiga, Zagreb 2010.
- Hrvatska čitanka, čitanka i hrvatski jezik za 4. razred osnovne škole, Profil, Zagreb 1998.
- Čarolija riječi, čitanka i jezični udžbenik za 4. razred osnovne škole, Alfa, Zagreb 2009.

Izvori za pripremanje učenika:

- pismeni scenski prikaz pashalne večere
- Crteži uskrsnih simbola
- Radni list
- Listić obavijesti

II. GLOBALNA STRUKTURA SATA

1. Meditativno molitveni početak
2. Najava teme
3. Otkrivanje i razumijevanje sadržaja
4. Sistematizacija
5. Aktualizacija
6. Molitveni završetak

III. TIJEK SATA

1. Meditativno molitveni početak:

Ne boj se jer ja sam s tobom (pjesma)

Ne boj se jer ja sam s tobom da te čuvam od svakoga zla.

Ne boj se jer ja sam s tobom da ti dajem miran san.

Jer moja ljubav je istina, moja ljubav liječi srca slomljena. (pjesma)

- svi zajedno pjevamo

2. Najava teme: Igra asocijacije

	A	B	C
1	40 dana	Dan Gospodnji	Blagdan
2	Ljubičasta boja	Neradni dan	Mojsije
3	Križni put	Euharistija	Egipat
*	KORIZMA	NEDJELJA	PASHA
***	USKRS		

Korizma je vrijeme pripremanja za Uskrs kojeg redovito slavimo **nedjeljom** jer je to dan Isusova uskrsnuća.

Postoji li veze između Pashe i Uskrsa? Pojasni!

- Pasha je najznačajniji blagdan za židove, a Uskrs je najvažniji blagdan kršćana.

- Slaveći Pashu, Izraelci se prisjećaju oslobođenje iz egipatskog ropstva, a proslavom Uskrsa, mi kršćani slavimo kako nas je Isus oslobodio od grijeha i smrti. Stoga, kršćani ponekad Uskrs nazivaju Pasha.

Uskrs je naš najvažniji blagdan, te ga slavimo najsvečanije što možemo.

Na koji način kršćani slave Uskrs? (Učenici odgovaraju)

Mi ćemo danas vidjeti koji je kršćanski način proslave svetkovine Uskrsa.

U tome će nam pomoći i promatranje židovskoga blagdana Pashe i proučavanje uskrsnih simbola.

Pišem naslov na ploču: Proslava Uskrsa i uskrsni simboli

3. Otkrivanje i razumijevanje sadržaja:

Tražim 5 dobrovoljaca koji imaju umijeća glumačkoga i glazbenog izražavanja.

Učenici dobrovoljci dobivaju tekst i upute koje trebaju prikazati pred razredom, a prikazuju židovsku pashalnu večeru.

Dijelim učenicima glumcima svakome svoj primjer teksta. Uloge koje se odnose na njih, podcrtane su im kako bi se lakše snašli u tekstu. Učenicima pomažem u izvedbi.

Tekst i upute za učenike: Pashalna večera

Uloge: tata, mama, troje djece

Obitelj sjedi za stolom.

Majka pali svijeće.

Svi pjevaju pjesmu – psalam: Gospodine, ti si pastir moj. (Ili neki drugi psalam)

Otac: Ovo je kruh siromaha što su ga naši oci blagovali u Egiptu.

Najmlađe dijete postavlja pitanja:

- Zašto je ova večer drukčija od drugih?*
- Zašto blagujemo beskvasni kruh i gorko zelje?*
- Zašto uranjamo zelje u začinjeni umak?*
- Zašto smo jedno drugom naslonjeni na grudi?*

Otac:

Otac Jakov imao je 12 sinova. Najdraži sin zvao se Josip. Braća su ga zbog zavisti prodala u Egipat. Tamo je lažno optužen i bačen u tamnicu. No, oslobođen je jer je znao tumačiti snove. Spasio je Egipat od gladi. Njegov otac i braća doselili su se u Egipat zbog potrage za hranom. I tako je nastao hebrejski narod u Egiptu.

Majka:

U početku život Izraelaca u Egiptu bio je lagodan i lijep. No, uskoro, dolaskom novoga faraona na vlast, on će ih pretvoriti u roblje. Faraon je čak dao poubijati mušku novorođenčad kako bi oslabio Izraelce. No, Bog je imao plan s Mojsijem koji je čudesno spašen, a potom će, nakon 430 godina boravka Izraelaca u ropstvu, izvesti ih iz njega i povesti prema obećanoj zemlji.

Pojašnjavam učenicima:

U sjećanje na ove događaje Židovi svake godine slave Pashu, a u predvečerje blagdana organiziraju pashalnu večeru koju smo prikazali.

Zahvaljujem glumcima koji odlaze na mjesta.

Pitam učenike: Kako biste opisali židovski način slavljenja blagdana Pashe?

Učenici odgovaraju, te ih prema potrebi i navodim na odgovore koje zapisujem na ploču.

Židovska Pasha:

- Obitelj na okupu
- Mole i pjevaju zajedno
- Razgovarajući prisjećaju se biblijskih događaja
- Zajedno blaguju

Na koji način bismo mi mogli primijeniti židovski način slavlja Pashe na slavlje Uskrsa?

Kršćanski Uskrs:

- Obitelj na okupu
- Molimo zajedno, a možemo i zapjevati
- Odlazak na euharistiju (prisjećanje biblijskih događanja i sudjelovanje u njima)
- Zajedno blagovati

Ovo su najvažniji načini proslave Uskrsa.

Uskrs slavimo u obiteljskom zajedništvu.

Isus od nas traži da molimo zajedno: Gdje god su dvojica sabrana u moje ime, i ja sam zajedno s njima. Obitelji ma dužnost moliti zajedno. Kaže se: Obitelj koja moli zajedno, ostaje zajedno!

Uskrs bez euharistije nema smisla. Euharistija je za nas prisjećanje na događaje koji su se dogodili, ali ne samo to. Slaveći euharistiju, mi se susrećemo sa živim Isusom. Isus ulazi u nas i mi ga nosimo u sebi, te da donosimo drugima.

Zajedništvo kod obiteljskog stola posebno je obogaćeno blagovanjem posvećenog jela kojeg svećenik blagoslovi na uskrсноj svetoj misi.

Ovo je kršćanski način proslave Uskrса.

Sve ostalo je manje važno, nebitno.

Mnogi misle da je za Uskrs najvažnije obojiti jaja (pisanice), otići možda na praznike i odmoriti se, kupiti novu odjeću i dotjerati se, dobit neki dar od Uskrsnog zeke.

Tko je Uskrsni zeko? Koga mi slavimo za Uskrs? Zeku? Je li on uopće postoji?

Kako ukrašavamo svoje kuće za Uskrs? Zeko? Pilići? Pisanice?

Koje je njihovo značenje i kakve veze imaju s Uskrsom?

Pustim učenike da spontano odgovaraju.

Uskrs je najstariji kršćanski blagdan koji se slavi od početka u našoj crkvi. No, uskrsni simboli kao što su pile, pisanica, zeko i drugi simboli nastali su kasnije. Ima ih mnogo. Mi ćemo neke promotriti i pokušati otkriti njihovo značenje.

Postoje uskrsni simboli koji nisu izvorno kršćanski već su preuzeti iz starih nekršćanskih običaja. To su:

(Kad najavim simbol, stavim njegov crtež na ploču.)

Pisanica i pilić

Jaje nazivamo pisanica jer je stari običaj da se po jajetu piše.

Jaje i pilić označavaju rođenje novoga života. Kao što pilić probije ljusku jajeta, te iziđe iz tamnog jajeta na svjetlost dana, tako i Isus pobjeđuje tamu groba i daruje nam svjetlost uskrsnuća. Na taj način jaje i pilić nas podsjećaju na novi život, na pobjedu svjetlosti nad tamom.

Uskrsni zeko

Zeko označava brzinu širenja radosne vijesti. Vijest o Isusovu uskrsnuću trebalo je žurno proširiti. Isus, kod ukazanja svojim učenicima, kaže da se ne zadržavaju s njim, već da žurno navještaju radosnu vijest. Poput brzoga zeke, tako i mi trebamo biti brzi u širenju radosne vijesti o Isusovoj pobjedi nad smrću.

Uskrsni simboli koji su kršćanski i koji su nastali prema onomu što je zapisano u bibliji na najbolji nam način govore što se to dogodilo na Uskrs.

Zvona

Na Uskrs zvona zvone cijeli dan i pozivaju nas na euharistiju kako bismo slavili Isusovo uskrsnuće.

Golubica

Golubica je simbol mira. Svojim uskrsnućem Isus nam daruje mir. Kod ukazanja učenicima, kaže im: Mir vama! Isus želi da i mi širimo mir ovim svijetom.

Maslinova grančica

Maslinova grančica je simbol mira i Isusovog svečanog ulaska u Jeruzalem.

Križ

Simbol Isusove smrti i pobjede nad njom.

Prazan grob

Označava Isusovu pobjedu nad smrću.

(Jednom zgodom vjeroučiteljica je dala učenicima zadatak da svatko za nastavu izradi i donese neki uskrsni simbol. Većina učenika izradila je prekrasne pisanice i zečiče. Neki učenici su se dosjetili i križa. Samo jedan učenik donio je prazno „kinder jaje“. Inače, tom učeniku je teže išlo učenje u školi. Kad su ostali učenici vidjeli njegovu prazno „kinder jaje“, potihom su se smijali i pitali: kakve veze ima „kinder jaje“ s Uskrsom? No, tada je dječak, na upit učiteljice o značenju njegovog simbola, odgovorio: Kad je Isus uskrsnuo, njegov grob je bio prazan poput ovog „kinder jajeta“! Učenik je dobio pohvalu i nagradu od vjeroučiteljice za najbolje predstavljeni uskrsni simbol!)

Uskrsna svijeća

Pozivam učenike da na ploči nacrtaju uskrsnu svijeću. (Onaj tko se javi.)

U vazmenoj noći, pali se uskrsna svijeća koja je simbol uskrsnuloga Isusa.

Alfa i Omega označuju Isusa koji je početak i kraj svega. On daje život i smrt. O tomu nam piše sveti Ivan i posljednjoj knjizi Biblije koja se naziva Otkrivenje.

Križ i pet čavala označavaju Isusovu smrt i njegovih pet rana. Svojom smrću i ranama Isus nam je darovao život.

Kad se krstimo, postajemo Isusovi učenici. Dobivamo novi život: život kršćanina. Na krštenju dobivamo u svijeću koja se pali na Uskrsnoj svijeći. Na taj način primamo Isusovo svjetlo u naš život.

Janje

U pashalnoj noći Izraelce je zaobišao anđeo smrti koji je odnio živote egipatskih prvorođenaca.

S čime su Izraelci mazali nadvratnike svojih kuća?

Janjećom krvlju. Janjeća krv izbacila je Izraelce od smrti, a Isusova krv izbacila je sve ljude od grijeha i smrti. On je svoju krv prolio za nas. Zbog toga često u Bibliji Isusa nazivaju Jaganjac, onaj koji oduzima i uništava naše grijeha. Na euharistiji molimo: Jaganjče Božji, koji oduzimaš grijeha svijeta, smiluj nam se. Jaganjče Božji, koji oduzimaš grijeha svijeta, daruj nam mir.

Janje je i umiljata životinja. U tom smislu janje nam predstavlja Isusa koji je dobrovoljno dao svoj život za nas.

Isus za sebe kaže da je dobri pastir. On čuva i pazi svoje ovce. U tome smislu janje je znak Dobroga pastira.

4. Sistematizacija

Učenici u bilježnicu prepisuju naslov: Proslava Uskrsa i uskrsni simboli

Još jednom ukratko pojašnjavam učenicima:

Kršćani Uskrs slave u obiteljskom ozračju. Slave ga u crkvi za vrijeme euharistije. Za vrijeme slavlja slušaju tekstove koji govore o tim događajima. Pjevaju uskrsne pjesme. Koriste simbole koji najbolje objašnjavaju značenje uskrsa.

Učenici dobivaju radni listić kojeg trebaju riješiti i zalijepiti u bilježnicu.

Zadatci koji se ne stignu riješiti na satu, dovršavaju se kod kuće.

Radni listić: Proslava Uskrsa i uskrsni simboli

1. Na koji način kršćani trebaju slaviti Uskrs? Izaberi neke od ponuđenih odgovora i oboji ih.

- u obiteljskom zajedništvu
- zajedničkom molitvom
- kupnjom skupocjenih darova

- odlaskom na euharistiju
- obaveznim odlaskom na praznike
- zajedničkim blagovanjem
-

2. Uskrсни simboli.

a) Poveži simbol s njegovim značenjem tako što ćeš im jednakom bojom obojiti okvir.

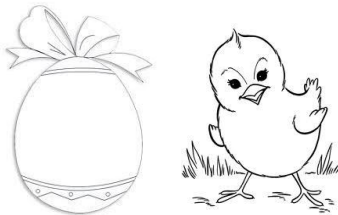
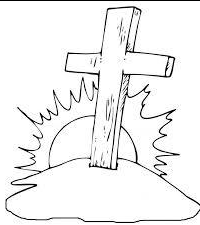

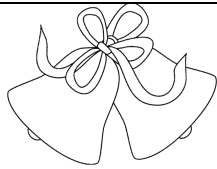
b) Oboji samo one simbole koji su povezani s biblijskim događajima i najbolje nam govore o tomu što se dogodilo na Uskrs!

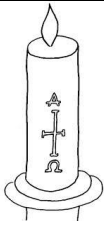
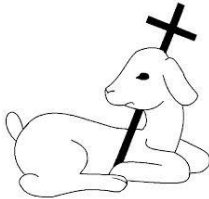

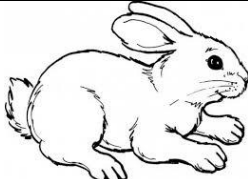
3. Izaberi najviše dva uskrсна simbola za koja bi želio/željela da se nađu u tvome domu na dan proslave Uskrsa. Oko tih simbola napiši imena članova svoje obitelji.

4. Napiši kratku molitvu uskrsnulom Isusu za svoju obitelj.

5. Za one koji žele više:

Svojim ukućanima možeš pojasniti značenje ovih simbola.

	<p>Označava brzinu kojom treba proširiti radosnu vijest o Isusovu uskrsnuću.</p>
	<p>Simbol mira i predstavlja Isusov svečani ulazak u Jeruzalem.</p>
	<p>Kao što je janjeća smrt spasila Izraelce od smrti, tako je i Isusova krv spasila sve nas od smrti. Isus je blag i drag poput janješca koje je dalo svoj život za nas.</p>
	<p>Na Uskrs sva zvona svečano zvine i javljaju radosnu vijest o Isusovu uskrsnuću pozivajući sve na euharistiju.</p>
	<p>Svijetlo svijeće predstavlja Isusa koji je pobijedio tamu smrti i grijeha. Isus je početak i kraj svega. Isusovih pet rana donijelo nam je spasenje</p>

	<p>Predstavlja Isusovu patnju i smrt kojom je pobijedio smrt i grijeh.</p>
	<p>Predstavljaju rođenje novog života. Uskrs je proslava novoga života.</p>
	<p>Predstavlja Isusovu pobjedu nad smrću.</p>
	<p>Simbol mira. Uskrsnuli Isus daruje svojim učenicima mir i želi da ga pronose cijelim svijetom.</p>

5. Aktualizacija

3. 4. i 5. zadatak s radnog listića.

Dati im pismenu obavijesti što trebaju donijeti na sljedeći sat na kojem ćemo raditi uskrsne simbole.

Na sljedeći sat vjeronauka molim donijeti:

- *Svijeću. Po mogućnosti neka bude visoka više od 10 cm. Svijetle boje (bijela, žuta, smeđa). Deblja.*

- *Plastelin*

- *Škare, tekuće ljepilo*

- *Vata (Pamuk)*

- *Crni kolaž i bijeli papir iz mape.*

6. Molitveno meditativni završetak

Pjesma grupe Fides: *Jaganjče Božji, smiluj se. Samo ti daješ mir, Isuse. Sveti mir koji svijet ne razumije. Pravi mir, presveti, koji od tebe dolazi.* (svi zajedno pjevamo)

IV. KRITIČKI OSVRT

V. PRILOZI

NE BOJ SE JER JA SAM S TOBOM

Ne boj se jer ja sam s tobom

Da te čuvam od svakoga zla.

Ne boj se jer ja sam s tobom

Da ti dajem miran san.

Jer moja ljubav je istina

Moja ljubav liječi srca slomljena. (2x)

Ne boj se jer ja sam s tobom

Ja sam te otkupio.

Ne boj se jer ja sam s tobom Imenom sam te zvao.

Jer moja ljubav je istina

Moja ljubav liječi srca slomljena. (2x)

JAGANJČE BOŽJI

Jaganjče Božji, smiluj se!

Samo TI daješ mir Isuse.

Sveti mir koji svijet ne razumije,

pravi mir, presveti,

koji od Tebe dolazi!

Jaganjče Božji, smiluj se!

Daruj nam ljubav Isuse.

Ljubav koju ovaj svijet ne prepoznaje,

ljubav beskrajnu,

sa Tvog Križa nama pruženu

Jaganjče Božji, smiluj se!

Život nam poklanjaš Isuse.

Vječni život koji svijet ne obećaje,

blaženi, s Tobom svi,

slavit' ćemo Oca zauvijek.

